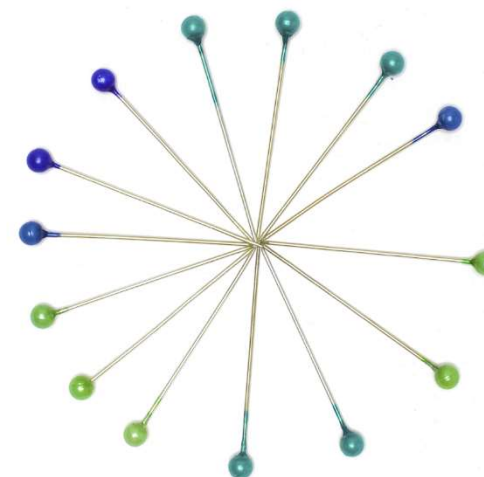

Rapport avseende Granskning av delårsrapport 31 augusti 2019 Vaggeryds kommun

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Granskningsresultat	4

Sammanfattning

Uppdrag och Bakgrund

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten per den 31 augusti 2019, som enligt 12 kap 2§ kommunallagen skall behandlas av fullmäktige, är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision.

Revisorernas granskning av delårsbokslutet skall enligt KL vara övergripande, d.v.s. inte på samma detaljnivå som vid ett årsbokslut.

Revisionsfråga

Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål kommunfullmäktige beslutat?

Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Vi har i samband med vår översiktliga granskning inte funnit något, utöver vad som anges nedan, som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak är upprättad i enlighet med lagens krav, god redovisningssed och gällande riktlinjer.

- Delårsrapporten inkluderar inte en sammanställd redovisning. En sammanställd redovisning är, enligt RKR R17, upp till varje kommun att avgöra om de kommunala bolagen ska omfattas av delårsrapporten. Kommunen ska i sin bedömning avgöra om de kommunala bolagen utgör en väsentlig andel av sin verksamhet för att översiktligt utvärdera god ekonomisk hushållning för den kommunala koncernen som helhet per delåret.

Vi rekommenderar kommunen att redovisa sammanställd redovisning enligt RKR 17.

Delårsrapporten och förvaltningsberättelsen

Enligt LKBR (lagen om kommunal bokföring och redovisning) 13 kap 2§ och RKR 17 ska delårsrapporten innehålla en resultaträkning, en balansräkning samt en förenklad förvaltningsberättelse. Enligt RKR 17 ska den förenklade förvaltningsberättelsen innehålla:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Vi har i samband med vår granskning inte funnit något som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak följer de krav som finns i LKBR 13 kap 2§ och RKR 17 avseende redogörelse för utvecklingen av verksamhet och resultat sedan föregående års utgång.

Resultat- och balansräkningar

I 13 Kap LKBR framgår att delårsrapport skall upprättas minst en gång under räkenskapsåret. Enligt RKR 17 ska delårsrapporten för varje post eller delpost i resultaträkningen i en delårsrapport redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår. I samma paragrafs andra stycke anges att för varje post

eller delpost i balansräkningen i en delårsrapport ska redovisas belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskapsårs utgång.

Vi har i samband med vår granskning inte funnit något som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak är upprättad i enlighet med de krav som lagen och rekommendationen ställer gällande uppställningsformer för resultat- och balansräkningar i delårsrapporten. Kommunen upprättar ej en sammanställd redovisning inklusive de kommunala bolagen i delårsrapporten för 2019. Detta är enligt RKR R17 upp till varje kommun att avgöra om koncernföretagen ska omfattas av delårsrapporten.

Helårsprognosen för 2019 visar att resultatet för kommunen totalt kommer att uppgå till 25,0 mkr vilket innebär att balanskravet kommer att uppnås för 2019.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har fyra finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning, ett av målen följs dock bara upp på helår i sin helhet. Kommunstyrelsen bedömer att 2 av dessa har uppfyllts samt ett har inte uppfyllts per 31 augusti 2019. Vi instämmer med kommunstyrelsens bedömning. Utifrån prognosen för helåret bedömer kommunstyrelsen att två av kommunens finansiella mål kommer att uppfyllas, ett inte att uppfyllas och för det fjärde målet finns ingen prognos eftersom det endast mäts i samband vid årsbokslutet. Vi instämmer med kommunstyrelsens bedömning.

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är i huvudsak förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktige har i maj 2019 beslutat om 4 nya övergripande mål för mandatperioden. Under en övergångsperiod kommer dock de 10 verksamhetsmål från förra mandatperioden att gälla och redovisas parallellt. I delårsrapporten redovisas måluppfyllelsen dock endast för de 10 verksamhetsmålen. Verksamhetsmålen är till sin karaktär svåra att följa upp då det inte finns tydliga målvärden, intervaller för bedömningar eller indikatorer. Utifrån den information som finns i delårsrapporten är det svårt för den externa läsaren att göra en bedömning om huruvida måluppfyllelsen är god eller inte.

Vår bedömning är att resultatet i delårsrapporten avseende verksamhetsmålen delvis är förenligt med kommunfullmäktiges mål för 2019.

Efterlevnad av regelverk och kommunens interna riktlinjer vid upprättande av delårsbokslut

Vi har i samband med vår granskning inte funnit något som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak är upprättad i enlighet med regelverk och kommunens interna riktlinjer avseende delårsbokslut.

Enligt Kommunallagen 12 kap 2 § skall revisorernas skriftliga bedömning biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling. Kommunstyrelsen behandlar rapporten 2019-10-02 och kommunfullmäktige kommer behandla rapporten 2019-10-28.

Svar på revisionsfrågan

Vår samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten i huvudsak är förenligt med de finansiella målen fullmäktige beslutat om.

Vår samlade bedömning av resultatet i delårsrapporten avseende verksamhetsmålen är att det delvis är förenligt med de verksamhetsmål fullmäktige beslutat om för 2019.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att redovisa tillräcklig information (målvärde och indikatorer) för att den externa läsaren själv ska kunna bilda sig en uppfattning om rimligheten i kommunstyrelsens bedömning av verksamhetsmålen.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att arbeta för en förbättrad måluppfyllelse avseende verksamhetsmålen.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att lämna en samlad bedömning av kommunens finansiella och verksamhetsmässiga utveckling avseende god ekonomisk hushållning.

Jönköping den 3 oktober 2019

DELOITTE AB

Torbjörn Bengtsson
Certifierad kommunal revisor

Sebastian Lundin
Revisor

1. Inledning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vaggeryds kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunens delårsrapport per 31 augusti 2019.

I 13 Kap. Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) framgår att delårsrapport skall upprättas minst en gång under räkenskapsåret. Delårsrapporten skall omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. Dessutom skall delårsrapporten innehålla en redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Enligt LKBR framkommer att motsvarande uppgifter skall lämnas för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret, om inga särskilda hinder för detta föreligger.

Revisorerna ska enligt Kommunallagen (KL) 12 kap 2 § bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen (både verksamhetsmål och finansiella mål).

I november 2018 kom rådet för kommunal redovisning med en ny rekommendation, RKR 17 Delårsrapport, vilken behandlar delårsrapportering. Syftet med rekommendationen är att ange vad minimikraven för innehållet i en delårsrapport är och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten samt hur dessa ska värderas.

Vi har tagit del av delårsbokslutet per 2019-08-31 och förhört oss om rutinerna kring upprättandet av detsamma för Vaggeryds kommun.

En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision. Revisorernas granskning av delårsbokslutet skall enligt KL vara övergripande, d.v.s. inte på samma detaljnivå som vid ett årsbokslut.

De anvisningar som finns i lagtext och redovisningsrekommendationer för upprättande av delårsbokslut är mycket övergripande. Detta medför att det finns ett visst utrymme för tolkningar och förenklingar.

Revisionsfråga

Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål kommunfullmäktige beslutat?

Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används:

- Kommunallagen
- Lag om kommunal bokföring och redovisning
- God revisionsred för kommunal verksamhet
- Skyrevs vägledning
- Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning.

Avgränsning

Vår översiktliga granskning som resulterar i en bedömning är baserad på en begränsad granskning av delårsrapporten. Granskningen är inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Syfte

Granskningen syftar till att verifiera dels att kommunen upprättar delårsrapport, dels att delårsrapporten är upprättad i enlighet med de lagar, rekommendationer och anvisningar som gäller. Vi har kommenterat kommunens finansiella utveckling utifrån kraven i KL 12:2 och RKR 17.

Granskningen av delårsrapporten syftar till att:

- Bedöma om delårsrapporten innehåller de uppgifter som krävs enligt lag om kommunal bokföring och redovisning och att rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning efterlevs.
- Bedöma om de av fullmäktige beslutade finansiella målen kommer att uppnås.
- Översiktligt bedöma om verksamheten bedrivits i enlighet med av fullmäktige beslutade mål för god ekonomisk hushållning i verksamheterna (effektivitet och kvalitet).
- Vi har valt att även granska vissa väsentliga rutiner avseende upprättande av delårsrapporten såsom rutin för periodisering, efterlevnad av interna riktlinjer för upprättande av delårsbokslut samt den sammanställda redovisningen.

Metod

Granskningen har genomförts genom övergripande analys av redovisningen och målen.

Granskningen innehåller;

- Genomgång av att delårsrapporten innehåller de uppgifter som krävs enligt lag om kommunal bokföring och redovisning och att rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning efterlevs.
- Översiktlig granskning av kommunstyrelsens bedömning av möjligheterna att uppnå de av fullmäktige beslutade målen för verksamheten, av betydelse för en god ekonomisk hushållning samt om verksamhetsstyrningen är tillräcklig.
- Översiktlig granskning av kommunstyrelsens bedömning av möjligheterna att uppnå de av fullmäktige beslutade finansiella målen för en god ekonomisk hushållning samt om den finansiella styrningen är tillräcklig.

2. Granskningsresultat

Vi har tagit del av Vaggeryds kommuns delårsrapport som avser perioden 1 januari 2019 till 31 augusti 2019.

Vi har haft LKBR 13 Kap, Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer samt Sveriges kommunala yrkesrevisorer (Skyrev) rekommendation som utgångspunkt vid vår granskning.

Deloitte har för att verifiera rimligheten i Vaggeryds kommuns delårsrapport utfört granskningsinsatser avseende nedanstående delar:

- Periodiseringar
- Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar
- Måluppfyllelse
- Efterlevnad av interna instruktioner delårsbokslut
- Efterlevnad av regelverk.

2.1 Periodiseringar

För att kunna redovisa en så korrekt ställning per den 31 augusti som möjligt måste periodisering ske av poster i anslutning till balansdagen. Poster som avser perioden efter balansdagen skall balanseras som tillgång/skuld och inte kostnads-/intäktsföras i resultaträkningen. Likaså skall poster för händelser som hör till perioden före balansdagen kostnadsföras även om kommunen ännu inte erhållit någon faktura. En tumregel är att posterna skall kostnadsföras den period som en vara levereras eller när en tjänst utförs – inte när fakturan erhålls.

För att få en uppfattning om hur väl periodiseringsrutinerna fungerar i samband med delårsbokslutet har en översiktlig rutingenomgång gjorts med Vaggeryd kommuns

ekonomiavdelning. Vid diskussion med ansvariga noterades att det finns en rutin för att periodisera fakturor hänförliga till en annan räkenskapsperiod. Periodisering utförs i stora drag i samma utsträckning vid delårsbokslut som vid årsbokslut.

Vi har i vår granskning inte funnit något som indikerar att det skulle finnas några väsentliga periodiseringsfel i delårsrapporten. Vi har noterat att periodisering av kostnader kan läggas in i systemet vid scanning av faktura, dock görs det till viss del även manuellt.

2.2 Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar

Delårsrapporten bör omfatta både kommunen och kommunkoncernen. Dessutom bör uppställningen av delårsrapporten överensstämma med resultaträkning och balansräkning enligt årsredovisningen för det närmast föregående räkenskapsåret. Vidare bör delårsrapporten innehålla jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år. Motsvarande redovisningsprinciper bör också gälla.

Vaggeryds kommun upprättar sin delårsrapport för en period av åtta månader, vilket är inom den tidsperiod som LKBR stipulerar.

Delårsrapporten innehåller resultaträkning och balansräkning. Rapporten innehåller en balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut och jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång. Resultaträkning anges för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period föregående räkenskapsår samt föregående räkenskapsårs utgång. Även helårsprognos samt årsbudget anges. Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkningar för kommunen överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen.

Delårsrapporten inkluderar inte en sammanställd redovisning. En sammanställd redovisning är, enligt RKR R17, upp till varje kommun att avgöra om de kommunala bolagen ska omfattas av delårsrapporten. Kommunen ska i sin bedömning avgöra om de kommunala bolagen utgör en väsentlig andel av sin verksamhet för att översiktligt utvärdera god ekonomisk hushållning för den kommunala koncernen som helhet per delåret.

Sammantaget anser vi att kommunen på en övergripande nivå uppfyller kriterierna att delårsrapporten skall överensstämma med årsredovisningen för det närmast föregående räkenskapsåret. Vidare uppfyller kommunen kraven i RKR R17 men delårsrapporten saknar bedömning av huruvida en sammanställd kommunkoncern bedömts nödvändig för att bedöma god ekonomisk hushållning i kommunen som helhet.

Vaggeryds kommun, totalt

Periodens resultat uppgår till 29,4 mkr, vilket är en minskning jämfört med samma period föregående år med ca 1,6 mkr. Kommunens verksamhetsintäkter har ökat med cirka 0,2 mkr och verksamhetens kostnader har ökat med cirka 11,6 mkr vilka främst är hänförliga till lön. Vidare har kommunens skatteintäkter och generella bidrag ökat med cirka 14,4 mkr.

Tekniska utskottet visar ett underskott av årets prognos gentemot budget per 190831 med ca -1,0 mkr för helåret 2019. Underskottet beror på ökade kostnader för Gator, vägar och torg.

Elverksstyrelsen visar ett överskott av årets prognos gentemot budget per 190831 med ca 4,4 mkr. Överskottet beror på att investeringsprojekt samt insatser ännu ej påbörjats under 2019.

Upprättad prognos för helåret 2019 visar att resultatet kommer att uppgå till 27,8 mkr vilket innebär att balanskravet kommer att uppnås. Budgeterat överskott för helåret uppgår till 15,0 mkr.

Nedan finns kommentarer avseende väsentliga händelser eller poster där vi har utfört en översiktlig granskning för dess rimlighet.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar kan delas in i komponenter. Ett exempel på en anläggning som kan delas upp i olika komponenter är en fastighet där taket kan vara en komponent och stomme en annan. Enligt RKR 4 ska anläggningstillgångar där livslängden på dess olika komponenter är väsentlig delas upp på dessa komponenter. Respektive komponent ska skrivas av separat.

Vaggeryds kommun har påbörjat arbetet med komponentredovisning. Från och med 2014 redovisas samtliga nya anläggningstillgångar i enlighet med komponentmetoden. Kommunen har under 2019 genomfört komponentredovisning på anläggningstillgångar som införskaffades innan 2014. Det är främst de största och mest väsentliga anläggningstillgångarna som har börjat komponentredovisats. Vår tidigare rekommendation från föregående delårsbokslut kvarstår därmed ej längre..

Anläggningstillgångarna i delårsrapporten har ökat med 205,1 mnkr jämfört med vid årsbokslutet 2018-12-31. Deloitte har stickprovsgranskat fakturor tillhörande de tre största investeringsprojekten, för rörelsetillhörighet och attest. Granskningen genomfördes utan anmärkning

Pensionsskuld

Vaggeryds kommun tillämpar sedan flera år den lagstadgade blandmodellen. Blandmodellen innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inklusive särskild löneskatt som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Utbetalningar för pensioner intjänade före 1998 bokförs därmed som årets kostnad tillsammans med årets intjänade pensioner. Detta överensstämmer med LKR och RKR:s rekommendationer.

Leasing

Samtliga kommunens leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal. Vi har noterat att en individuell bedömning av respektive leasingkontrakt har genomförts under 2018

2.3 Måluppfyllelse

Revisorerna bidrar i kommunens process med delårsrapporten genom att till kommunfullmäktige redovisa hur kommunens verksamhet bedrivs med koppling till en god ekonomisk hushållning. Bedömningen av delårsrapporten handlar om en översiktlig granskning. Det huvudsakliga syftet är att ge fullmäktige ledning för den fortsatta styrningen av verksamheten så att en god ekonomisk hushållning uppnås.

Kommuner och landsting skall för verksamheten ange mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. I planen skall anges en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Som underlag tjänar den finansiella redovisningen, dvs. externredovisningen. Exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov med nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner skall finansieras.

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning av fyra av fullmäktiges finansiella mål. Det fjärde målet redovisas, men inget uttalande görs om måluppfyllelse då målet i sin helhet bedöms på helår.

Finansiella mål	Återkoppling till målen i delårsrapport	Övergripande bedömning Deloitte
Det årliga resultatet skall vara minst 2 % av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 15 mnkr.	Vid delår 5,5 %, vilket motsvarar 27,8 mnkr. Prognos per helår 3,1 %, vilket motsvarar 25 mnkr	Målet är uppfyllt per delår och förväntas uppnås per helår.

Finansiella mål	Återkoppling till målen i delårsrapport	Övergripande bedömning Deloitte
Investeringar i skattefinansierad verksamhet skall finansieras med egna medel över en mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst skall uppgå till 100 %.	Vid delår 48 % och vid prognosen för helåret 45 %.	Målet om 100 % är inte uppfyllt per delår och förväntas inte heller uppnås per helår. Vi noterar att kommunen avseende detta mål är långt ifrån sitt målvärde.
Soliditeten med pensionsförpliktelser t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.	Vid delår 31,2% och vid prognosen för helåret 30 %.	Målet om 30 % är uppfyllt per delår och förväntas uppnås även per helår. Vi noterar att kommunen är nära sitt gränsvärde. Vid föregående års delår var soliditeten 35,5% och utfallet för 2018 32,3%.
Den ekonomiska kontrollen och styrningen skall utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten skall förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.	Budgetföljsamheten har ett utfall på 2,4 % vid delåret och en prognos på 1 % för helåret. Prognossäkerheten utvärderas i samband med årsbokslut.	Budgetföljsamheten bedöms som uppfyllt per delår bedöms uppnås per helår. Prognossäkerheten utvärderas vid helår varför målet som helår inte bedöms i vid delår.

Vi noterar att soliditeten har sjunkit sedan 2016 och att kommunen inför helår 2019 prognostiserar med ett resultat vid gränsvärdet. Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten i huvudsak är i enlighet med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

Verksamhetsmål

Visionen för kommunen "Här gör vi plats för att göra skillnad" antogs 2013 och beslutades i februari att gälla fram till 2030. I maj beslutade även kommunfullmäktige om 4 nya övergripande mål för att möjliggöra visionen:

Vaggeryds kommun ska vara en plats:

- Med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen.
- med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet.
- med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv – för en god hälsa.
- som är attraktiv, trygg och tillgänglig – där alla känner delaktighet och kan påverka.

De övergripande målen gäller 2019–2022 och ett strategiskt utvecklingsprogram är under framtagande för att konkretisera målen. Under en övergångsperiod kommer de 10 tidigare verksamhetsmålen att succesivt övergå till de fyra nya övergripande målen. Det tydliggörs inte hur övergången ska gå till utan att redovisningen av målen ska ske parallellt. I delårsrapporten så redovisas endast prognostiserad måluppfyllelse i förhållande till de 10 verksamhetsmålen.

Utöver kommunfullmäktiges övergripande verksamhetsmål beslutar nämnderna/styrelserna om specifika mål, dessa har är 81 stycken till antalet. Dessa redovisas separat på respektive nämnd. I delårsrapporten tydliggörs inte hur nämndmålen är kopplade till de 10 av fullmäktige beslutade verksamhetsmålen. Nämndmålen redovisas även med andra nivåer av måluppfyllelse än verksamhetsmålen.

Kommunens uppföljning och redovisning av verksamhetsmålen måluppfyllelse har metodologiska brister vilka uppmärksammas här nedan. Då 2019 är ett mellanår så ska följande iakttagelser ses i ljuset av att nya mål har beslutats och som ett medskick till det nya utvecklingsprogram som håller på att utarbetas.

Iakttagelser:

Verksamhetsmålen är av den karaktären att de inte tydligt beskriver när målet är uppfyllt, dvs beskriver med mätbar nivå, mått eller önskad förbättring. Det framgår därför som otydligt vilka utfall och resultat som medför att målet ska anses uppfyllt.

Måluppfyllelsen redovisas med tre nivåer av färgmarkering; grönt, gult och rött samt tillhörande kommentar där utfall analyseras.

Färgmarkeringen förklaras inledningsvis inte i delårsrapporten men från kommentarerna framgår att dessa avser uppfyllt, uppfylls delvis, inte uppfyllt. Vi noterar att det inte klargörs vilka intervaller målnivåerna representerar; dvs vilket utfall som genererar en viss nivå utan i praktiken så förefaller bedömningen göras från mål till mål.

Underlaget för kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen mäts enligt delårsrapporten med framförallt offentlig statistik men även utifrån interna data såsom handlingsplaner, enkäter mm. Dessa indikatorer specificeras inte tydligt för varje mål och det framgår inte hur de ska viktas i förhållande till varandra. Avseende indikatorer som inte mäts på delår så noterar vi att måluppfyllelsen har prognostiserats även om det inte har funnits något aktuellt värde att prognostisera ifrån.

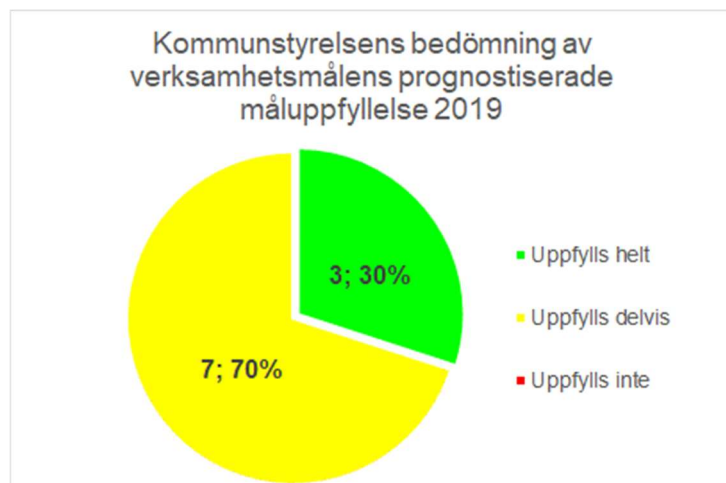
Vår uppfattning är att dessa otydligheter (verksamhetsmål utan mätbart målvärde, oklar innebörd av bedömningsnivåer, ej tydliggjorda bedömningsintervall samt otillräcklig redovisning av indikatorer) tillsammans resulterar i att redovisningen av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen är godtycklig och tillför mycket begränsat med ändamålsenlig information ur ett styrningsperspektiv.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att vid utarbetandet av ny utvecklingsplan och uppföljningsstruktur konkretisera och tydliggöra målvärden, bedömningsnivåer och indikatorer.

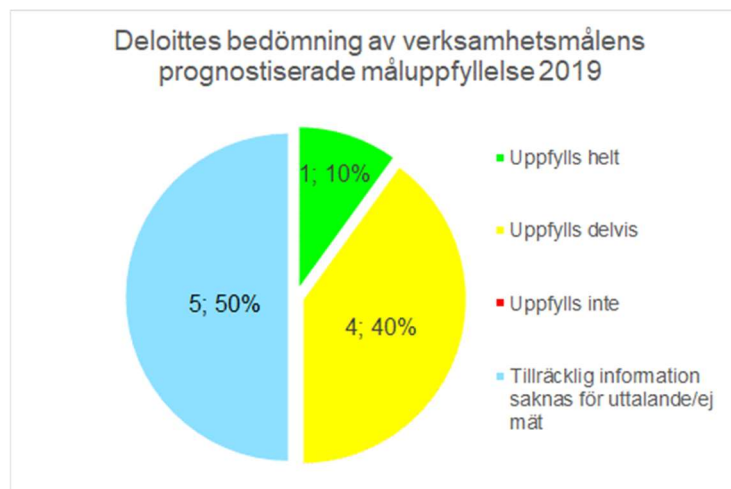
Följande tabell beskriver vår bedömning av verksamhetsmålen måluppfyllelse samt en kommentar som tydliggör vår bedömning:

Verksamhetsmål (ev.delmål)	Kommunstyrelsen bedömning:		Deloitte's bedömning:		Kommentar
	Delmål	Hela målet	Delmål	Hela målet	
1 a) Kommunen skall vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i.	Uppfylls helt	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis/ Tillräcklig information saknas för uttalande	För de sista två delmålen redovisas ingen information eller målvärde som stödjer kommunstyrelsens bedömning
b) Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas.	Uppfylls delvis		Underlag saknas för uttalande		
c) Verksamheten på Skillingaryds skjutfält ska inte påverka bostadsutvecklingen utanför skjutfältets gränser.	Uppfylls inte		Underlag saknas för uttalande		
2 a) Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt.	Uppfylls helt	Uppfylls delvis	Ej mätt per delår	Tillräcklig information saknas för uttalande	a) Indikatorn för delmålet mäts på årsbasis, ingen information finns att prognostisera utifrån. b) Ingen information redovisas som stödjer kommunstyrelsens bedömning.
b) Jämställdhet och ett barn- och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen.	Uppfylls delvis		Underlag saknas för uttalande		
3 Kommunen ska arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen. Såväl traditionella industriföretag som tjänsteföretag.		Uppfylls helt		Uppfylls helt	Kommunen har utvecklats positivt i förhållande till föregående år även om den faller några placeringar i näringslivsrankingen.
4 Miljöfrågorna ska vara en naturlig del i alla kommunens verksamheter. Bl.a. genom minskade utsläpp av växthusgaser från energianvändning i byggnader och transporter ska den kommunala verksamheten bli klimatneutral.		Uppfylls helt		Uppfylls helt	Det tydliggörs inte i analysen om implementeringen av miljöprogrammet avviker på något sätt. 22/40 slutförda åtgärder medför en genomförandegrad på %. Inget målintervall tydliggjort för indikatorn och det är därför svårt att skapa sig en bild av måluppfyllelsen.
5 Det ska vara ett gott förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiken.		Uppfylls delvis		Tillräcklig information saknas för uttalande	De resultat som bedömningen grundar sig i redovisas inte i helhet vilket gör att informationen är svår att värdera. Det tydliggörs inte hur de olika indikatorerna viktas. Resultat från HME-enkät redovisas ej.
6 Politiken ska präglas av ekonomisk styrka och budgetföljsamhet.		Uppfylls delvis		Uppfylls delvis	
7 Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg.		Uppfylls delvis		Uppfylls delvis	Resultatet visar på att behörighetsgraden ökat från föregående år. Målvärde är oklart, bedöms måluppfyllelse utifrån ökning eller absoluta tal?
8 Kommunen ska vara en aktiv part i den regionala utvecklingen.		Uppfylls helt		Tillräcklig information saknas för uttalande	Utfallet bedöms subjektivt och baseras på att kommunen är aktiva i olika samarbetsforum. Det tydliggörs inte hur kommunens "aktivitet" har bedömts och hur denna har utvecklats under delåret.
9 Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hel kommunen.		Uppfylls delvis		Ej mätt	Inget aktuellt mätvärde finns att prognostisera på.
10 Mångfalden i de kommunala verksamheterna kan utvecklas genom att alternativa driftsformer prövas.		Uppfylls helt		Tillräcklig information saknas för uttalande	Målvärde för andelen externa tjänster tydliggörs inte, värdet på 26% går därför inte relatera till ett mål. Tillräcklig information avseende övriga indikatorer redovisas inte.

Kommunstyrelsen gör följande bedömning av måluppfyllelsen:

Vår bedömning av måluppfyllelsen skiljer sig någon från kommunstyrelsen, framförallt i hänseendet huruvida det finns tillräcklig information att uttala sig om måluppfyllelsen.

Då nämndernas måluppfyllelse av specifika nämndmål inte ligger till grund för kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelse för de 10 verksamhetsmål som kommunfullmäktige beslutat redovisas inte måluppfyllelse av nämndmålen.

Utifrån den information som finns i delårsrapporten är det svårt för den externa läsaren att göra en bedömning om kommunstyrelsens bedömning är rimlig eller inte. Vår uppfattning är att det är viktigt att redovisa underliggande information för bedömningarna för att ge den externa läsaren förutsättningar att själv bilda sig en uppfattning.

Vi noterar att måluppfyllelsen är relativt låg (30%). På grund av otydligheter i måluppfyllelsenivåerna så resulterar majoriteten av bedömningarna i "uppfylls delvis". Oklara bedömningsintervall kan medföra att bedömningen av måluppfyllelse blir ett "trubbigt" verktyg ur ett styrningsperspektiv. Vi noterar att kommunstyrelsen inte lämnar någon samlad bedömning om kommunens finansiella och verksamhetsmässiga utveckling avseende god ekonomisk hushållning.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att redovisa tillräcklig information (målvärde och indikatorer) för att den externa läsaren själv ska kunna bilda sig en uppfattning om rimligheten i kommunstyrelsens bedömning av verksamhetsmålen.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att arbeta för en förbättrad måluppfyllelse avseende verksamhetsmålen.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att lämna en samlad bedömning av kommunens finansiella och verksamhetsmässiga utveckling avseende god ekonomisk hushållning.

Vår bedömning är att den prognostiserade måluppfyllelsen för verksamhetsmålen i huvudsak delvis är förenligt med kommunfullmäktiges mål för perioden.

2.4 Efterlevnad av interna instruktioner delårsbokslut

Anvisningar avseende delårsbokslutet skickas till respektive förvaltning samt bolag inom Vaggeryds kommun. Vi har tagit del av anvisningarna och har på övergripande nivå följt upp följande:

Vi har tagit del av Vaggeryds kommuns bokslut som ligger till grund för kommunens delårsbokslut. Vid granskningstillfället finns bokslutet för delårsbokslutet upprättat digitalt. Vid genomgång av bokslutet och vid samtal med ekonomifunktionen framkommer att det finns ett uttalat ansvar för avstämning. Ansvaret innebär att samtliga poster blir avstämda och att underlag finns till samtliga poster för att undvika eventuella outredda differenser.

2.5 Efterlevnad av regelverk (sammanfattning)

För att tydliggöra huruvida kommunens delårsrapport är i överensstämmelse med Kommunallagen, Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisning finns nedan en tabell över ett antal lagkrav:

Lagkrav	Lagrum	Uppfyller?
Omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.	LKBR 13 kap 1 §	Ja
Innehålla översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat.	LKBR 13 kap 2 §	Ja
Lämna motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under föregående räkenskapsår.	LKBR 13 kap 3 §	Ja, med undantag på förändrade krav i RKR R17 avseende sammanställd redovisning.
Delårsrapporten innehåller samtliga minimikrav.	RKR 17 Delårsrapport	Ja.
KF behandlat delårsrapporten.	KL11 kap 16 §	Ja, kommer att ske per 2019-10-28.

Lagkrav	Lagrum	Uppfyller?
Revisorerna ska bedöma om resultaten i den delårsrapport som enligt 11 kap. 16 § ska behandlas av fullmäktige och årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av delårsrapporten och årsredovisningen.	KL 12 kap 2§	<p>Finansiella mål</p> <p>Två mål bedöms uppnått per delår och bedöms även uppnås per helår. Ett av fyra finansiella mål bedöms inte uppfyllt per delår och bedöms inte kunna uppnås på helår. För ett av målen är bedömning inte gjord då målet i sin helhet bedöms på helår.</p> <p>Verksamhetsmål</p> <p>Vår bedömning är att den prognostiserade måluppfyllelsen för verksamhetsmålen delvis är förenligt med kommunfullmäktiges mål för perioden.</p> <p>Vi bedömer att 1 mål uppfylls, 4 mål delvis uppfylls samt att det inte finns tillräcklig information för att uttala sig om måluppfyllelsen avseende 5 mål.</p>

About Deloitte

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients’ most complex business challenges. To learn more about how Deloitte’s approximately 286,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on Facebook, LinkedIn, or Twitter.

Our advice is prepared solely for the use of the client. You may not disclose it or its contents to any other person without our prior written consent. No other person may rely on the advice and we accept no responsibility to any other person.